

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1167/2008
pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul
de stabilire și plată a ajutorului social**

În temeiul Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 179, art. 625), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 189, art. 1173), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1) în hotărâre:

a) la punctul 1¹, cifrele „500” se substituie cu cifrele „700”;

b) punctul 1² va avea următorul cuprins:

„1². Având în vedere rata inflației la sfârșitul anului precedent, exprimată drept creștere a prețurilor de consum în luna decembrie a aceluiași an față de aceeași lună a anului precedent, în valoare de 13,94%, la 1 aprilie 2022 nivelul venitului lunar minim garantat se indexează cu coeficientul de indexare de 1,1394 și după indexare constituie:

a) pentru un adult – 1363 lei;

b) pentru un copil – 1418 lei.”;

c) la punctul 2, textul „Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale” se substituie cu cuvintele „Ministerului Muncii și Protecției Sociale”;

2) în Regulament:

a) punctul 3:

la alineatul unu:

literele a), b), e) și f) vor avea următorul cuprins:

„a) au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei pentru limita de vârstă conform legislației;

b) sunt persoane încadrate în gradul de dizabilitate severă sau în gradul de dizabilitate accentuată ori sunt persoane încadrate în gradul de dizabilitate medie din copilărie;”;

„e) îngrijesc un membru/membri ai familiei care, din motive de sănătate, necesită îngrijire din partea unei terțe persoane, conform concluziei medicale a instituției medico-sanitare, în conformitate cu modelul aprobat de către Ministerul Sănătății. Concluzia medicală va include perioada pentru care se indică necesitatea îngrijirii din partea terței persoane. În cazul în care certificatul confirmativ nu va include perioada în care persoana necesită îngrijire din partea terței persoane, solicitantul este obligat să prezinte repetat acest certificat după 6 luni;

f) realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial;”;

se completează cu literele g)–i) cu următorul cuprins:

„g) desfășoară o activitate de antreprenoriat în următoarele situații:

1) este fondator de întreprindere și a realizat, în calitate de fondator, în ultimele 3 luni anterioare lunii depunerii cererii pentru acordarea ajutorului social, venituri nu mai mici de 3 salarii minime, reieșind din cuantumul salariului minim lunar stabilit conform legislației în vigoare, probate prin declarația pe propria răspundere;

2) este deținător de patentă de întreprinzător care, în ultimele 3 luni anterioare lunii depunerii cererii pentru acordarea ajutorului social, a realizat venituri nu mai mici de 3 salarii minime lunare, reieșind din cuantumul salariului minim lunar stabilit conform legislației în vigoare, în baza declarației pe proprie răspundere;

h) realizează venituri provenite din activități legate de folosirea terenurilor agricole deținute în proprietate și/sau luate în arendă din extravilanul localităților cu o suprafață de cel puțin 0,5 ha cumulat pentru o persoană și care au realizat în anul precedent venituri nu mai mici de 0,5 salarii minime pe lună (media lunară), reieșind din cuantumul salariului minim lunar stabilit conform legislației în vigoare, în baza declarației pe propria răspundere;

i) au activat în calitate de zilieri cel puțin 60 de zile cumulate în ultimele 12 luni anterioare lunii înregistrării cererii pentru acordarea ajutorului social, iar în cazul persoanelor cu dizabilități medii – cel puțin 40 de zile cumulate în ultimele 12 luni anterioare lunii înregistrării cererii.”;

la alineatul doi, textul „art. 20” se substituie cu textul „art. 26”;

b) la punctul 5¹, textul „sau prin intermediul telefonului, conform punctului 5² al prezentului Regulament” se exclude;

c) punctul 5² va avea următorul cuprins:

„5². Solicitarea de acordare a ajutorului social poate fi efectuată în mod electronic dacă se încadrează în cazurile pentru care autoritatea administrației publice centrale de specialitate în domeniul protecției sociale a stabilit posibilitatea unei astfel de solicitări.”;

d) punctul 6 va avea următorul cuprins:

„6. Cererea pentru acordarea ajutorului social (în continuare – *cerere*), însoțită de setul de documente specificat în punctul 7, se depune de către solicitant la reprezentantul structurii teritoriale de asistență socială de la locul de reședință curentă al familiei solicitantului.

Cererea se depune conform modelului stabilit de către autoritatea publică centrală de specialitate în domeniul protecției sociale.”;

e) la punctul 7:

literele b) și j) vor avea următorul cuprins:

„b) certificatul de salariu de la locul de muncă, cu indicarea mărimii salariului net. Certificatul trebuie să fie semnat de către persoana împuternicită de întreprindere sau de către întreprinzător și să conțină numărul și data eliberării. În cazul indicării mărimii salariului „0 lei”, se indică temeiul acestei mărimi. Nu se admite certificatul de salariu cu mărimea „0 lei”, cu excepția următoarelor cazuri:

1) aflarea în concediu neplătit din motive familiale, conform art. 120 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003;

2) suspendarea contractului individual de muncă conform art. 76, art. 77 lit. b), c) și d), art. 78 alin. (1) lit. c), d¹) și e) și alin. (2) și art. 80 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003;

3) angajarea în câmpul muncii în luna înregistrării cererii pentru acordarea ajutorului social;”;

„j) copia concluziei medicale eliberate de către instituția medico-sanitară, în conformitate cu modelul aprobat de către Ministerul Sănătății;”;

se completează cu literele l)–o) cu următorul cuprins:

„l) extras din ordinul de angajare pentru cazurile de angajare în câmpul muncii a unui șomer sau zilier din cadrul familiei beneficiare de ajutor social și/sau ajutor pentru perioada rece a anului pe parcursul perioadei pentru care s-a acordat dreptul la aceste prestații. Acest document se prezintă reprezentatului structurii teritoriale de asistență socială în luna angajării;

m) declarația pe propria răspundere privind veniturile obținute de către fondatori de întreprinderi sau deținători de patentă;

n) copia din Registrul de evidență a zilierilor, autenticată prin semnătură de persoana împuternicită de către întreprindere sau de către beneficiarul de lucrări, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, pentru care zilierii au exercitat activități necalificate cu caracter ocazional;

o) declarația personală a solicitantului privind închirierea unui spațiu de locuit, în cazul în care acesta nu dispune de documente cu privire la proprietate sau închirierea spațiului de locuit de la reședința curentă.”;

se completează cu alineatul doi cu următorul cuprins:

„În cazul în care datele conținute în actul de identitate și în actele confirmative enumerate în alineatul unu sunt disponibile în resursele informaționale și pot fi consumate de către reprezentantul structurii teritoriale de asistență socială respective prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), copiile actelor respective nu se solicită de la solicitant.”;

f) se completează cu punctele 7¹ și 7² cu următorul cuprins:

„7¹. În cazul în care familia solicitantă de ajutor social la data depunerii cererii pentru acordarea ajutorului social locuiește în casa părinților/bunicilor decedați a unuia dintre membrii familiei, iar dreptul de moștenire asupra casei de locuit și/sau asupra terenurilor deținute nu a fost înregistrat, la solicitarea dreptului de ajutor social și/sau ajutor pentru perioada rece a anului se prezintă certificatul privind componența familiei, eliberate de către autoritățile administrației publice locale, în care se indică faptul folosinței de acest/aceste bunuri imobile de către copilul/nepoții părinților/bunicilor decedați, cu specificarea gradului de rudenie a membrului de familie respectiv.

7². În cazul în care familia solicitantă de ajutor social locuiește într-un spațiu locativ care nu aparține cu drept de proprietate membrului/membrilor familiei solicitante și familia nu deține documente confirmative privind închirierea spațiului locativ de la reședința curentă, autoritățile administrației publice locale, în baza declarației personale a solicitantului privind închirierea unui spațiu de locuit, eliberează certificatul privind componența familiei solicitante la reședința curentă a familiei respective, cu indicarea scopului: pentru evaluarea eligibilității familiei la acordarea dreptului la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului.”;

g) secțiunea 1² se abrogă;

h) la punctul 17¹, cifrele „15” se substituie cu cifrele „20”;

i) secțiunea 3 va avea următorul cuprins:

„Secțiunea 3 Determinarea venitului lunar minim garantat

18. Quantumul venitului lunar minim garantat al familiei reprezintă suma quantumurilor veniturilor lunare minime garantate stabilite pentru fiecare membru adult și copil din familie, calculate conform scării de echivalență, în baza structurii familiei.

19. Cuantumul venitului lunar minim garantat pentru fiecare membru adult al familiei se stabilește după cum urmează:

- a) 100% din venitul lunar minim garantat pentru solicitant;
- b) 70% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare alt membru adult al familiei;
- c) plus 20%, 30% sau 50% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare adult încadrat respectiv în gradul mediu, accentuat sau sever de dizabilitate;
- d) plus 10% din venitul lunar minim garantat, dacă persoana încadrată într-un grad de dizabilitate este unicul adult din familie.

19¹. Cuantumul venitului lunar minim garantat pentru fiecare membru copil al familiei se stabilește după cum urmează:

- a) 100% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare copil;
- b) plus 50% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare copil încadrat respectiv în gradul mediu sau accentuat de dizabilitate și plus 60% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare copil încadrat în gradul sever de dizabilitate.

Pentru membrii de familie specificați la punctul 3 alineatul doi, cuantumul venitului lunar minim garantat se calculează în funcție de statutul confirmat: cel de adult sau cel de copil.

19². Venitul lunar minim garantat se indexează în fiecare an, la data de 1 aprilie. Coeficientul de indexare se calculează pe baza ratei inflației la sfârșitul anului precedent, exprimate prin creșterea prețurilor de consum în luna decembrie a anului respectiv față de aceeași lună a anului premergător. Dacă din calcul rezultă fracțiuni în bani, acestea se rotunjesc la un leu în creștere.”;

j) la punctul 21:

alineatul unu va avea următorul cuprins:

„**21.** Venitul global mediu lunar al familiei se calculează din veniturile totale, curente și nete obținute pentru luna anterioară celei pentru care se evaluează dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului, precum și din veniturile care se plătesc mai rar decât o dată pe lună, obținute în ultimele 12 luni anterioare lunii depunerii cererii pentru acordarea ajutorului social sau, după caz, în anul precedent anului depunerii cererii pentru acordarea ajutorului social, calculate în conformitate cu punctele 23–27. Veniturile nete sunt veniturile din care au fost achitate impozitul pe venit și alte plăți obligatorii. Pensia de întreținere plătită este exclusă din veniturile familiei.”;

la alineatul doi, cuvintele „membri inapți de muncă” se exclud;

k) punctul 22:

la litera m), cuvintele „și veniturile din desfășurarea oricărui tip de activitate de antreprenoriat” se exclud;

se completează cu litera m¹) cu următorul cuprins:

„m¹) veniturile obținute din desfășurarea oricărui tip de activitate de antreprenoriat;”;

l) punctul 23 va avea următorul cuprins:

„**23.** Veniturile indicate la pct. 22 lit. a) se iau în considerare ca sumă medie lunară calculată pentru anul precedent celui în care a fost depusă cererea de acordare a ajutorului social.”;

m) se completează cu pct. 23¹ cu următorul cuprins:

„**23¹.** Veniturile indicate la pct. 22 lit. b)-g) se iau în considerare ca sumă medie lunară calculată pentru ultimele 12 luni anterioare celei în care a fost depusă cererea de acordare a ajutorului social.”;

n) la punctul 25 va avea următorul cuprins:

„**25.** Veniturile indicate la pct. 22 lit. l)-o) se iau în considerare pentru luna anterioară celei pentru care se evaluează dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului în mărime deplină, cu excepția veniturilor obținute din drepturile salariale și din indemnizația lunară pentru îngrijirea/creșterea copilului, care se iau în considerare cu ignorarea a 500 lei din veniturile salariale și a 500 lei din veniturile din indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului sau din indemnizația lunară pentru creșterea copilului, pentru fiecare membru care realizează astfel de venituri. În cazul persoanelor care beneficiază concomitent de indemnizația pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 2 ani și de indemnizația pentru creșterea copilului în aceeași perioadă pentru același copil, ignorarea a 500 lei se efectuează doar din una din indemnizațiile respective, pentru care termenul de stabilire este mai lung. În cazul în care un membru al familiei realizează concomitent venituri obținute din drepturi salariale și indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului și/sau indemnizația lunară pentru creșterea copilului ori beneficiază de indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului și/sau indemnizație lunară pentru creșterea copilului pentru doi sau mai mulți copii concomitent, se aplică ignorarea a 500 lei din toate veniturile salariale cumulate (care includ și veniturile din drepturi salariale obținute prin cumul) pentru același membru salariat și ignorarea de 500 lei din indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului sau, după caz, din indemnizația lunară pentru creșterea copilului, pentru fiecare copil în parte.”;

o) se completează cu punctul 25¹ cu următorul cuprins:

„**25¹.** Veniturile indicate la pct. 22 lit. m¹) se iau în considerare după cum urmează:

a) în cazul fondatorilor de întreprinderi se declară veniturile obținute de aceștia pentru ultimele 3 luni anterioare lunii depunerii cererii pentru acordarea ajutorului social, probate prin declarația pe propria răspundere;

b) în cazul deținătorilor de patentă de întreprinzător se declară veniturile realizate de către aceștia în 3 luni premergătoare lunii depunerii cererii pentru acordarea ajutorului social, în baza declarației pe propria răspundere.”;

p) la punctul 27:

litera g) va avea următorul cuprins:

„g) ajutorul social, ajutorul pentru perioada rece a anului, suportul unic, suportul financiar de stat, ajutorul material și prestațiile/compensițiile acordate păturilor socialmente-vulnerabile la achitarea serviciilor comunale din bugetele de toate nivelurile, mijloacele financiare acordate sub formă de asistență unică, inclusiv din fondurile locale, Fondul de susținere a populației și/sau din Fondul de reducere a vulnerabilității energetice sau de către reprezentanții societății civile păturilor socialmente-vulnerabile, cu excepția măsurilor de remunerare/sporuri salariale acordate persoanelor angajate în câmpul muncii;”;

se completează cu literele h) și j) cu următorul cuprins:

„h) remunerarea primită de zilieri de la beneficiarul de lucrări;

j) veniturile obținute din subvenția pentru acoperirea cheltuielilor de transport, stabilită în anexa nr. 10¹ la Hotărârea Guvernului nr. 1276/2018 pentru aprobarea procedurilor privind accesul la măsurile de ocupare a forței de muncă.”;

q) la punctul 29, cifrele „94,10” se substituie cu cifrele „95”;

r) punctul 35 va avea următorul cuprins:

„**35.** Dreptul la ajutor social în baza unei cereri se stabilește pentru o perioadă ce nu va depăși un an, cu excepția familiilor formate dintr-un singur membru pensionar beneficiar de pensie pentru limită de vârstă sau cu dizabilitate severă, pentru care termenul nu va depăși 24 de luni calendaristice, după care solicitantul are dreptul să depună o nouă cerere în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.”;

s) la punctul 36, propoziția a doua se exclude;

t) se completează cu punctele 38¹–38⁴ cu următorul cuprins:

„**38¹.** Pentru familiile în care membrul de familie declarat cu statut de șomer deține acest statut:

a) timp de 7, 8 sau 9 luni inclusiv, cuantumul lunar al ajutorului social acordat familiei acestuia se diminuează cu 20%;

b) de la 10 și mai multe luni, cuantumul lunar al ajutorului social se diminuează cu 40%.

38². Pentru familiile în care membrul de familie declarat cu statut de zilier deține în continuare acest statut și a lucrat în calitate de zilier:

a) mai puțin de 30 de zile de la momentul stabilirii dreptului la ajutorul social, cuantumul lunar al ajutorului social se diminuează cu 20% începând cu a 7-a lună de plată;

b) mai puțin de 45 de zile de la momentul stabilirii dreptului la ajutor social, cuantumul lunar al ajutorului social se diminuează cu 40% începând cu a 10-a lună de plată.

38³. În cazul în care cuantumul ajutorului social, calculat după diminuarea efectuată conform pct. 38¹ și 38², va fi mai mic de 25 lei, acesta se stabilește în mărime de 25 lei lunar, dacă nu intervin alte modificări ce determină modificarea mărimii ajutorului social în creștere.

38⁴. În cazul angajării în câmpul muncii a unui șomer sau zilier, veniturile salariale ale acestuia nu se iau în considerare la evaluarea dreptului la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului timp de 3 luni consecutive de la luna angajării.”;

u) se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins:

„Secțiunea 6¹

Stabilirea repetată a dreptului la ajutor social

39⁷. Cererea inițială se consideră ultima cerere în baza căreia a fost acordat dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului, înregistrată în Sistemul informațional automatizat „Asistența socială”, care precede cererea de acordare repetată a dreptului la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului.

39⁸. Cererea de acordare repetată a ajutorului social se consideră cererea depusă în termen de 12 luni de la expirarea sau încetarea dreptului inițial la ajutor social.

39⁹. Dreptul la acordarea repetată a ajutorului social nu se acordă în cazul familiilor ce au în componența sa un membru care s-a declarat cu statut de:

a) șomer și care, pe parcursul a 12 luni anterioare lunii depunerii cererii pentru acordarea ajutorului social, a deținut acest statut la subdiviziunea teritorială pentru ocuparea forței de muncă; și/sau

b) zilier și care a realizat mai puțin de 45 de zile lucrate pe parcursul a 12 luni anterioare lunii depunerii cererii pentru acordarea ajutorului social.

Prevederile de la alineatul unu nu se aplică în cazul evaluării dreptului familiei pentru acordarea ajutorului pentru perioada rece a anului.

39¹⁰. Cererea de acordare repetată a ajutorului social poate fi depusă cu 30 de zile înainte de expirarea termenului primar de a beneficia de ajutorul social în cazul în care intervin unele modificări în datele declarate inițial în cererea pentru acordarea dreptului la ajutor social.

39¹¹. Dreptul de a beneficia repetat de ajutorul social în baza unei cereri se stabilește pentru o perioadă ce nu va depăși un an și se revizuieste la intervenirea oricărei schimbări ce ar putea influența dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului sau cuantumul ajutorului social:

a) schimbarea statutului ocupațional al membrilor adulți ai familiei;

b) modificarea componenței familiei;

c) modificarea venitului global mediu lunar al familiei față de datele declarate inițial în cererea pentru acordarea dreptului la ajutor social;

d) modificarea datelor declarate inițial în cererea pentru acordarea dreptului la ajutor social, în partea ce ține de indicatorii de bunăstare și caracteristicile familiei, specificate în anexa nr. 5.”;

v) la punctul 46:

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) prin ancheta socială s-au depistat schimbări în datele indicate în cererea pentru acordarea ajutorului social, fapt ce influențează dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului;”;

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) familia a refuzat întocmirea anchetei sociale la reședința curentă;”;

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) șomerul înregistrat la subdiviziunea teritorială pentru ocuparea forței de muncă a refuzat neîntemeiat un loc de muncă corespunzător sau a refuzat neîntemeiat participarea la una dintre măsurile active de ocupare a forței de muncă oferite de subdiviziunea teritorială pentru ocuparea forței de muncă la care este înregistrat sau a refuzat în mod repetat prestarea unor activități de interes comunitar sau a refuzat semnarea acordului de prestare a activităților de interes comunitar;”;

se completează cu alineatul trei cu următorul cuprins:

„Refuzul de a semna acordul de prestare a activităților de interes comunitar de către persoana care urmează să presteze aceste activități conform prezentei hotărâri se echivalează cu refuzul de a presta activități de interes comunitar.”;

w) punctul 46¹ va avea următorul cuprins:

„**46¹**. Modificarea cuantumului ajutorului social și revizuirea dreptului stabilit la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului doar în baza certificatelor menționate pentru fiecare situație în parte, specificate în prezentul punct și prezentate de către solicitant, fără a fi depusă o cerere nouă, cu excepția situației prevăzute la lit. f), se efectuează dacă în datele declarate în cererea pentru acordarea ajutorului social se constată modificări doar în partea ce ține de următoarele:

a) veniturile obținute din salarizare, confirmate prin certificatul de salariu pentru luna modificării mărimii salariului, prezentat în luna următoare lunii survenirii modificării; și/sau

b) angajarea în câmpul muncii a membrului de familie beneficiară de ajutor social care s-a declarat în cerere cu statut ocupațional de șomer sau zilier pe parcursul perioadei de acordare a ajutorului social (realizează venituri provenite din salarizare), confirmată prin extrasul din ordin de angajare, prezentat în luna angajării în câmpul muncii; și/sau

c) reconfirmarea statutului de persoană cu dizabilități, confirmat prin certificatul de încadrare în grad de dizabilitate; și/sau

d) veniturile obținute din compensația pentru serviciile de transport, stabilită conform Hotărârii Guvernului nr. 1413/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a compensației pentru serviciile de transport; informație care este verificată de către structurile teritoriale de asistență socială; și/sau

e) absența unui membru al familiei timp de 30 sau mai multe zile consecutive de la reședința curentă, confirmat prin ancheta socială; și/sau

f) aflarea unui membru de familie peste hotare timp de 30 sau mai multe zile consecutive.

Modificarea cuantumului ajutorului social și revizuirea dreptului stabilit la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului, specificate la alineatul unu, se efectuează începând cu luna următoare lunii în care a intervenit modificarea.

Pentru situația prevăzută la lit. f), informația va fi preluată în urma schimbului de date cu alte sisteme informaționale.

În cazurile specificate la lit. c), dreptul la ajutor social și/sau, după caz, la ajutor pentru perioada rece a anului se suspendă începând cu luna următoare lunii în care a expirat perioada de stabilire a gradului de dizabilitate și se reia în cuantumul reevaluat din luna suspendării, cu condiția că:

- nu se atestă întrerupere între data expirării termenului de acordare a gradului de dizabilitate și data reconfirmării statutului de persoană cu grad de dizabilitate, conform actului ce confirmă gradul și termenul dizabilității, eliberat de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă; și

- solicitantul prezintă copia actului ce confirmă gradul și termenul dizabilității respectiv în termen de 60 de zile de la data expirării termenului de dizabilitate stabilit anterior. În cazul în care termenul de 60 de zile este depășit și solicitantul nu a prezentat copia actului ce confirmă gradul și termenul dizabilității reconfirmat, dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului este stopat din luna suspendării.”;

x) se completează cu punctele 46²-46⁴ cu următorul cuprins:

„46². În cazul în care data încadrării în gradul de dizabilitate nu coincide cu data începerii expertizei, evaluarea dreptului la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului se efectuează și pentru perioada de la data începerii expertizei, cu respectarea perioadei de reconfirmare a dreptului prevăzute în alineatul patru al pct. 46¹, cu condiția că nu se atestă întrerupere între data expirării perioadei de acordare a gradului de dizabilitate conform certificatului precedent și data începerii expertizei.

46³. În cazul creșterii veniturilor salariale ale familiei cu până la 50% din veniturile salariale declarate la stabilirea dreptului, familia trebuie să raporteze schimbarea venitului în 3 luni de la momentul intervenirii schimbărilor, cuantumul ajutorului social oferit urmând a fi revizuit, cu excepția cazurilor în care mărimea

creșterii lunare a veniturilor salariale este mai mare decât cuantumul ajutorului social stabilit, modificarea respectivă fiind declarată de către beneficiar în luna următoare lunii pentru care a obținut acest venit prin prezentarea certificatului de salariu pentru luna respectivă.

46⁴. În cazul în care, în urma revizuirii cuantumul de ajutor social și a dreptului la ajutor pentru perioada rece a anului, se constată o supraplată la plățile de ajutor social și/sau ajutor pentru perioada rece a anului legate de schimbarea veniturilor salariale, beneficiarul restituie întreaga sumă de supraplată formată pe contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în baza deciziei privind restituirea sumelor.”;

y) la punctul 47:

la litera a), textul „a)-c)” se substituie cu textul „a)-d)”;

la litera b), textul „d)-g)” se substituie cu textul „d¹)-g)”;

z) la punctul 68, după cuvântul „Modelele” se introduce textul „cererii pentru acordarea ajutorului social,”, iar textul „instrucțiunilor de depunere a cererii prin telefon,” se exclude;

aa) anexa nr. 1 la Regulament se abrogă;

bb) anexa nr. 5 la Regulament va avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 5
la Regulamentul cu privire la modul de
stabilire și plată a ajutorului social

LISTA
caracteristicilor și punctajul aferent pentru evaluarea bunăstării familiei

Nr. crt.	Caracteristici pentru evaluarea bunăstării familiei	Punctajul
1.	Familia are 6 și mai mulți membri	- 10
2.	În componența familiei există un membru cu dizabilități severe sau accentuate ori membru cu dizabilități medii din copilărie	- 10
3.	Unul dintre membrii familiei deține în proprietate un apartament cu suprafața totală mai mare de 90 m ²	100
4.	Unul dintre membrii familiei deține în proprietate un bun imobil cu o valoare cadastrală egală sau mai mare de 1 milion de lei	100
5.	Membrii familiei dețin în proprietate 2 sau mai multe bunuri imobile de tip apartament sau casă de locuit cu o valoare cadastrală egală sau mai mare de 500 mii lei cumulativ	100
6.	Familia deține în proprietate cumulativ mai mult de 10 hectare de pământ, indiferent de destinație sau amplasare	100
7.	Unul dintre membrii familiei deține în proprietate un vehicul cu vârsta sub 5 ani	100
8.	Familia deține în proprietate 2 sau mai multe vehicule cu vârsta sub 15 ani	100”;

cc) în anexa nr. 10 la Regulament, după textul „ajutor social și/sau ajutor pentru perioada rece a anului” se introduce textul „ , precum și în scopul examinării oportunității acordării altor măsuri de asistență socială”.

2. 1) Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 octombrie 2022, cu excepția modificărilor prevăzute la pct. 1 subpct. 2) lit. c), lit. q), lit. t), în partea ce ține de prevederile pct. 38¹, 38², 38³, lit. u), în partea ce ține de pct. 39⁹, și lit. bb), care vor intra în vigoare de la 1 aprilie 2023.

2) Prevederile pct. 1 subpct. 2) lit. a), în partea ce ține de alineatul unu al pct. 3, precum și lit. r) se aplică doar pentru cererile depuse după intrarea în vigoare a prezentei hotărâri.

3) Pentru cererile de acordare a ajutorului social depuse până la 1 octombrie 2022, în privința cărora au fost emise decizii de acordare a dreptului la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului și perioada de acordare a acestui drept nu a expirat, deciziile respective se reexaminează în mod automat pentru perioada rămasă prin Sistemul informațional automatizat „Asistență socială”, în cadrul căruia se verifică eligibilitatea pentru acordarea sau neacordarea dreptului la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului în conformitate cu modificările operate prin prezenta hotărâre.

4) În cazul în care, în urma revizuirii deciziilor de acordare a ajutorului social și/sau a ajutorului pentru perioada rece a anului în conformitate cu subpct. 3), Sistemul informațional automatizat „Asistență socială” va emite decizii cu privire la neacordarea dreptului la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului sau în urma revizuirii dreptului cuantumului ajutorului social va fi mai mic decât cel stabilit până la revizuire, dreptul stabilit până la revizuire va continua în mărimile stabilite până la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri pentru perioada rămasă, dar nu mai mult decât pentru perioada de până la 31 martie 2023, cu condiția că nu intervin alte modificări în datele declarate în cererea pentru acordarea ajutorului social, ce pot influența cuantumului ajutorului social și/sau dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului.

5) Deciziile privind acordarea dreptului la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului emise în privința cererilor pentru acordarea ajutorului social revizuite conform subpct. 3) și 4), se expediază solicitanților în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii. În acest sens, Sistemul informațional automatizat „Asistență socială” va emite decizii corespunzătoare, care vor fi valabile pentru perioada rămasă, specificată în subpct. 4).

6) La expirarea perioadei de acordare a dreptului la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului în conformitate cu subpct. 4), solicitanții sunt în drept să depună cereri pentru acordarea ajutorului social în conformitate cu

Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008, cu modificările operate prin prezenta hotărâre.

7) Începând cu 1 noiembrie 2022, familiile ai căror toți membri adulți nu se vor încadra în cel puțin una dintre situațiile prevăzute la punctul 3 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008, nu vor putea beneficia de ajutorul social stabilit anterior, cu excepția cazurilor specificate la subpct. 4).

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul muncii
și protecției sociale

Marcel Spatari

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Notă informativă
la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea
Hotărârii Guvernului nr. 1167/2008 pentru aprobarea Regulamentului
cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului:
Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite:

Proiectul dat are drept scop susținerea și ținerea celor mai defavorizate familii prin consolidarea Programului de ajutor social și a fost elaborat în scopul executării prevederilor Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social, urmare a modificărilor operate prin Legea nr. 108/2022 pentru modificarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social, care reprezintă primul pas în reformarea programului de ajutor social și prevăd:

- stimularea angajării persoanelor apte de muncă din cadrul familiilor beneficiare de ajutor social, prin reducerea graduală a cuantumului ajutorului social și limitarea duratei aflării acestora în program;
- creșterea numărului familiilor cu copii incluse în program, prin majorarea venitului lunar minim garantat pentru fiecare copil și a plafonului de eligibilitate a veniturilor pentru salariații cu copii;
- includerea zilierilor în program și încurajarea acestora să activeze legal, prin oferirea dreptului de a beneficia de ajutor social lucrătorilor în agricultură și ignorarea veniturilor acestora la stabilirea dreptului la ajutor social;
- diferențierea mărimii venitului lunar minim garantat în cazul persoanelor cu dizabilități în dependență de gradul de dizabilitate stabilit, atât în cazul adulților cât și în cazul copiilor;
- susținerea suplimentară a familiilor defavorizate care au în componența sa membri de familie salariați, accentul sporit fiind pus pe familii defavorizate cu membri salariați care au în componența sa și copii.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi:

Proiectul de hotărâre prevede:

- 1) stimularea angajării persoanelor apte de muncă din cadrul familiilor beneficiare de ajutor social, prin:
 - reducerea graduală a cuantumului ajutorului social și limitarea duratei aflării în program a familiilor defavorizate, care au în componența sa membri-șomeri sau zilieri;
 - în cazul angajării în câmpul muncii a unui șomer sau zilier, veniturile salariale ale acestuia nu se iau în considerare la evaluarea dreptului la ajutor social și/sau ajutor pentru perioada rece a anului timp de 3 luni consecutive din luna angajării;
- 2) creșterea numărului familiilor cu copii incluse în program, prin:
 - majorarea venitului lunar minim garantat pentru fiecare copil;
 - majorarea ignorării din indemnizații lunare pentru îngrijirea/creșterea copilului de la 200 lei la 500 lei pe lună (cu 300 lei));

- 3) includerea zilierilor în program și încurajarea acestora să activeze legal, prin oferirea dreptului de a beneficia de ajutor social lucrătorilor în agricultură și ignorarea veniturilor acestora la stabilirea dreptului la ajutorul social;
- 4) diferențierea mărimii venitului lunar minim garantat în cazul persoanelor cu dizabilități în dependență de gradul de dizabilitate stabilit, atât în cazul adulților cât și în cazul copiilor;
- 5) susținerea suplimentară a familiilor defavorizate care au în componența sa membri de familie salariați, accentul sporit fiind pus pe familii defavorizate cu membri salariați care au în componența sa și copii, prin majorarea plafonului de eligibilitate a veniturilor pentru salariații cu copii (creșterea mărimii ignorării din veniturile salariale de la 200 lei la 500 lei pe lună *(cu 300 lei)*);
- 6) majorarea mărimii ajutorului pentru perioada rece a anului de la 500 lei la 700 lei;
- 7) revizuirea indicatorilor de bunăstare și a scorului acestora (revizuirea Anexei nr. 5 la Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008);
- 8) stabilirea cuantumului venitului lunar minim garantat separat pentru un adult și separat pentru copil. Astfel, se propune ca cuantumul venitului lunar minim garantat pentru adult să fie menținut în mărime de 1363 lei (*cuantumul în vigoare din 01.04.2022*), iar cuantumul venitului lunar minim garantat pentru copil se propune în mărime de 1418 lei (la calculul mărimii acestuia s-a reieșit din 60% din mărimea minimului de existență stabilită pentru 1 copil în anul 2021 - 2074,6 lei indexată cu 13,94 %, având în vedere rata inflației la sfârșitul anului precedent, exprimată drept creștere a prețurilor de consum în luna decembrie a aceluiași an față de aceeași lună a anului precedent). Majorarea va constitui 395,75 lei per copil.

Tabel. Minimul de existență pe categorii de copii pe anii 2020 și 2021*

Total pe țară	Media anuală, lei	
	2020	2021
Copii-total	1995,0	2074,6
Copii în vârstă de până la 1 an	803,5	835,4
Copii în vârstă de 1-6 ani	1734,5	1803,2
Copii în vârstă de 7-17 ani	2262,8	2342,5

* datele BNS

(https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala/30%20Statistica%20sociala_04%20NIV_NIV050/NIV050090.px/table/tableViewLayout1/).

Totodată, cuantumul venitului lunar minim garantat se va aplica pentru fiecare copil din cadrul familiei la calcularea venitului lunar minim garantat al familiei.

- 9) Se exclud normele, ce vizează depunerea solicitării de acordare a ajutorului social prin telefon, aceasta nefiind aplicată în practică, deoarece implică mai multe riscuri de declarare a datelor eronate/false. Totodată, această opțiune nu scutește solicitantul de a se deplasa la reprezentantul structurii teritoriale de asistență socială pentru a depune ulterior setul de documente necesar pentru solicitarea dreptului respectiv, precum și să aplice semnătura pe cererea pentru acordarea ajutorului social, asumându-și responsabilitatea pentru veridicitatea datelor declarate. Astfel, această opțiune de solicitare se consideră inoportună.
- 10) Totodată, se propune opțiunea de solicitare a acordării dreptului la ajutor social

și/sau ajutor pentru perioada rece a anului în mod electronic (pct. 5² din Regulamentul vizat). Reieșind din faptul că realizarea acestei propuneri necesită modificarea SIAAS, timp, precum și implică costuri suplimentare de realizare, se propune ca opțiunea vizată să intre în vigoare din data în care autoritatea administrației publice centrale de specialitate în domeniul protecției sociale va stabili proceduri specifice de recepționare a acestora.

- 11) Se propun opțiuni de a solicita acordarea dreptului la ajutor social și/sau ajutor pentru perioada rece a anului în cazul familiilor defavorizate, care locuiesc în spații locative, ce nu le aparțin cu drept de proprietate sau pentru care nu dețin contracte de chirie/locățune din diverse motive (nu au bani de a perfecta documentele de moștenire, proprietarii locuinței se află peste hotare, etc.), în baza certificatului privind componența familiei, eliberat de către autoritățile publice locale de la reședința curentă a beneficiarului, cu indicarea scopului eliberării certificatului vizat: pentru evaluarea eligibilității familiei la acordarea dreptului la ajutor social și/sau ajutor pentru perioada rece a anului și, după caz, în baza declarației personale a solicitantului privind închirierea unui spațiu de locuit.
- 12) Se propune intrarea în vigoare a prezentei hotărâri începând cu 01.10.2022, luând în considerare că prevederile Legii nr. 108/2022 intră în vigoare la data de 1 octombrie 2022, cu excepția prevederilor de la punctele 29, 38¹, 38², 38³ și 39⁹, Anexa nr. 5 la Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008, cu modificările operate prin prezentul proiect de hotărâre, care vor intra în vigoare de la 01.04.2023.
- 13) În cazul cererilor depuse până la intrarea în vigoare a modificărilor operate prin prezenta hotărâre, pentru care în urma revizuirii, SIAAS va emite decizie de neacordare a dreptului la prestațiile vizate sau în urma revizuirii dreptului cuantumului ajutorului social va fi mai mic decât cel stabilit până la revizuire, dreptul stabilit până la revizuire în conformitate cu modificările operate prin prezenta hotărâre va continua în mărimile stabilite până la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri pentru perioada rămasă, dar nu mai mult decât pentru perioada de până la 31.03.2023.

Fundamentarea economico-financiară:

În tabelul nr. 1 sunt prezentate datele cu privire la beneficiarii de ajutor social pentru perioada *ianuarie- martie* 2022.

Tabelul nr. 1.

Categorია de familii defavorizate beneficiare de ajutor social	Numărul			Mărimea medie a ajutorului social, lei		
	ianuarie	februarie	martie	ianuarie	februarie	martie
1.Total familii defavorizate	39734	40543	39897	1109,25	1123,37	1128,78
2. Familii defavorizate cu copii	15257	15670	15422	2149,15	2154,43	2179,93
2.1. Total copii	36718	37802	37225	2149,15	2154,43	2179,93
3. Familii defavorizate cu șomeri	8227	8447	8060	1828,02	1825,35	1856,70
4. Familii defavorizate cu șomeri și copii	4353	4407	4250	2668,97	2682,08	2712,08
4.1. copii din cadrul acestor familii	10234	10390	10026	-	-	-

5. Familii defavorizate cu angajați	2541	2648	2617	1472,93	1469,24	1473,06
6. Familii defavorizate cu angajați și copii	2221	2320	2276	1614,42	1602,94	1618,84
6.1. copii din cadrul acestor familii	6433	6666	6594	-	-	-
7. Familii defavorizate cu persoane cu dizabilități	21284	21516	20707	711,85	730,75	723,26
7.1. copii cu dizabilități	975	1029	950	-	-	-
7.2. Familii defavorizate cu persoane cu dizabilități severe	1762	1741	1684	745,26	778,08	799,39
7.3. Familii defavorizate cu persoane cu dizabilități accentuate	13310	13389	12856	556,92	576,80	564,11
7.4. Familii defavorizate cu persoane cu dizabilități medii	6168	6352	6132	1020,53	1032,71	1024,82

În tabelul nr. 2 este prezentată informația cu privire la executarea bugetului asigurărilor sociale de stat, conform datelor, prezentate de Casa Națională de Asigurări Sociale, bugetul neutilizat și prognoza bugetului necesar.

Tabelul nr. 2.

(mii lei)

	Buget aprobat	Buget precizat	Buget calculat pe 8 luni (conform datelor CNAS)	Buget executat pe 6 luni (conform Raportului de executare a BASS la 01.07.2022)	Devieri executat față de precizat AS pu 6 luni rămase/A PRA pentru 1 lună	Buget executat, pe lună, media	Buget din calculat pe lună, media	Perioada rămasă pentru plată, luni	Prognoza bugetului total de mijloace necesar pentru 4 luni (AS) (din calculat) /pentru 1 lună (APRA) (din executat)	Bugetul neutilizat AS/APRA (precizat - calculat)	Diferența dintre Bugetul neutilizat și Bugetul necesar pentru 4 luni (AS)/1 lună (APRA)
Ajutor social	681.382,2	646.382,2	373.190,5	288.359,1	358.023,1	48.059,9	46.648,8	4	186.595,3	273.191,7	86596,4
APRA	947.333,8	732.218,4	639.257,7	647.228,9	84.989,5	161.807,2	159.814,4	1	171.500,0	84.989,5	- 86510,5

Implementarea prevederilor prezentului proiect va rezulta în următoarele creșteri de costuri și corectări bugetare necesare:

Pentru anul 2022:

- cheltuielile prestației „Ajutor social”, ca urmare a modificărilor efectuate, vor crește cu estimativ 50 335,4 mii lei *pentru 2 luni ale anului 2022*), ceea ce se încadrează în alocațiile bugetare pentru acest an (Tabelul nr. 2), nivelul estimat de neexecutare a bugetului alocat pentru ajutor social fiind de aproximativ 36 261,0 mii lei.

La estimarea impactului s-au luat în calcul următoarele ipoteze și parametri:

- creșterea cu 20% a numărului de familii cu copii beneficiari de ajutor social;
- creșterea cu 20% a numărului de familii cu salariați beneficiari de ajutor social;

- majorarea cu cca 396 lei a VLMG pentru un copil și majorarea suplimentară a VLMG pentru copiii cu grad de dizabilitate accentuată sau severă;
- reexaminarea dreptului la ajutor social pentru familiile cu persoane cu grad de dizabilitate medie.

Pentru prestația „Ajutorul pentru perioada rece a anului” (APRA), în cazul menținerii valorii APRA la 700 lei și a parametrilor de eligibilitate pentru acordarea acestei prestații la un număr de circa 245 mii de familii, pentru luna decembrie 2022 în care se finanțează prestația pentru luna noiembrie va fi necesară suma de 171 500 mii lei (= 245 mii de beneficiari x 700 lei), ceea ce este cu 86 510,5 mii lei mai mult decât suma rămasă în buget pentru finanțarea APRA în decembrie 2022 (Tabelul nr. 2).

În acest context, ministerul a înaintat propuneri de realocarea a 36 261,0 mii lei de la prestația „Ajutor social” la prestația „Ajutor pentru perioada rece a anului” și alocarea a 50 249,5 mii lei suplimentar (=171 500,0 mii lei – 84 989,5 mii lei – 36 261,0 mii lei) din bugetul de stat la rectificarea bugetară pentru anul 2022 la prestația „Ajutor pentru perioada rece a anului”.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare:

Promovarea prezentului proiect de hotărâre de Guvern nu necesită operarea modificărilor în alte acte normative.

Avizarea și consultarea publică a proiectului:

Anunțul privind inițierea elaborării proiectului actului normativ a fost plasat pe situl particip.gov.md și poate fi accesat la următorul link: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-act-normativ-privind-modificarea-hotararii-guvernului-nr-11672008-pentru-aprobarea-regulamentului-cu-privire-la-modul-de-stabilire-si-plata-a-ajutorului-social/9239>. În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul și nota informativă au fost plasate pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md și pe pagina web oficială a Ministerului Muncii și Protecției Sociale și pot fi accesate la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/9362.

Totodată, proiectul a fost expediat spre avizare/expertizare ministerelor și instituțiilor interesate.

În conformitate cu prevederile pct. 201 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul dat a fost expediat spre examinare/expertiză repetată părților interesate.

Constatările expertizei anticorupție

Propunerile și obiecțiile Centrului Național Anticorupție au fost reflectate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la prezentul proiect.

Constatările expertizei de compatibilitate.

Nu se aplică.

Constatările expertizei juridice

Propunerile și obiecțiile Ministerului Justiției au fost reflectate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la prezentul proiect.

Constatările altor expertize

Nu se aplică.

MINISTRU

Marcel SPATARI